

253. - 255 u

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos pelti sorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a tizenhárom
hirdetés alkalmával a 10 g-
olcsóbb árú hirdetésnek fele-
lőleg minden külön bejelente-
léssel 30 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában
foglalt időtartamára 50 krajczár.
Nyitóléte nem megjelölt kösle-
mény minden pelti sora 30 kr.
Hirdetéseket felvételre a kiadó
nyitóléte, KUTASI I. könyv-
ny. 11. köv. hirdetésbe.
MAH. Képviseletbe bejelentett
Név n. levelek nem vétel-
beállítás. Gyülemlé.
Kéziratok Vissza nem
adattak.

ház.

zen Baresai-
ház eladó.

bárány-ut-
alatt, a tulaj-

szálló.

gy hat bog-
ló.

bárány-ut-
alatt, a tulaj-

gek!

leghíresebb
gekől megk-
fel vannak

házi
övek.

sintelenített
látcsövek
8 és 12 üve-

szobai,

és tej mérők,
ben kaphatók.

indittatik a
K,

adó alap, a
miskolci ref.
úrke nejkék
tézet, egyen-
magyarországi

5000 fr.
5000
40,000
45,000

rténik.
apítva.
z, félemelet)
adó; vala-
en városban

ratóság.
R.
lóstőigazgató

A magyar ipar és a hadsereg.

Ö nagyméltósága a közös hadügyminiszter urnak furcsa fogalmai vannak a közönségről.

A község szó szerinte annyit jelent: a mi az enyém, az nem tiéd és a mi a tiéd, az az enyém is.

A hadsereg közös, de csak terhek szempontjából.

A magyar államnak joga van a hadsereg fenntartásához véres verítékekkel szerzett filléreivel hozzájárulni, ehhez nemcsak hogy joga van, ez szerződészerű kötelezés is.

De a magyar hadsereg lehetetlen, a magyar vezényszó — absurdum, az alkotmányra való megesketés — teljesíthetetlen kívánság.

A hadsereg felszereléséről van szó és honi törvényeink világosan rendelkeznek, hogy a magyar ezredék felszerelése magyar iparosok által eszközözendő, (lásd XXIV. t. cikk 1764-ből) — de mi köze az osztrák-magyar hadügyminiszternek a magyar állam törvényeihez.

Ezek a Kuhnok, Bylandtok és társaik semmibe sem veszik az egész magyar alkotmányt. E nagy emberek előtt Magyarhon még mindig csak a meghódított tartomány, osztrák gyarmat, mely azért van csupán a világon, hogy az osztrák érdekeknek szolgáljon, mely csak azért létezik, hogy legjobban életnedrőből Ausztria és az osztrákok táplálkozzanak.

Valóban siralmas helyzet!

Magyarország erőies fellépése megbuktatta a Skene-consorciumot. Nagy volt az öröm Izraelben. A magyar ipar joggal várta, hogy a hadsereg felszerelésének megfelelő része neki jut osztályrészl. Az iparegyesület, a kamarák, a megyék, az illetékes tényszók burgódkodnak és azt hiszik, hogy végre-valahára sikerül az ország jogos igényeit érvényesíthetni.

Hiu ábránd! Néze semmi, fogd meg jól.

Mit mond ehhez a magyar miniszterium?

A magyar miniszterium közbenjár, antichambriroz, számtalanszor felrándul az osztrák-magyar Mekkába, de az eredmény mégis csak — semmi, vagyis a magyar ipar kívánságai ez idő szerint nem teljesíthetők.

Miért nem? Válasz: sic volo, sic jubeo, sit pro ratione voluntas.

Igen természetes, hogy e miatt néha lármát is csapnak az országgyűlésen. Interpellálják a minisztert és felelőssé teszik. A miniszter felel. A jóakarát constatáltatik és a többség, mely mindent tudomásul szokott venni, tudomásul veszi a hadügyminiszter ígéreteit.

Legjobb esetben a delegációkhoz utasítják a dolgot. A magyar delegáció nagy zajt üt és meginterpellálja a hadügyminisztert.

A hadügyminiszter kijelenti, hogy hajlandó figyelemmel lenni a magyar iparra is, ha versenyképességéről meggyőződést szerez.

A delegáció pedig — fait bonne mine au mauvais jeu és örrendetes tudomásul veszi a miniszter készségét.

Igy megy ez 67 óta és így fog ez menni mindaddig, míg a legfontosabb, legéletbevágóbb országos kérdések felett idegenek határoznak, oly emberek, kik ha nem is gyűlölik a magyart, de csakis addig szeretik, a meddig békétűrrel nyirattja, — jobban mondvá — nyuzatja magát.

Te pedig szegény magyar ipar, légy türellemmel, és igyekezzél versenyképességedet kimutatni a hadügyminiszter előtt.

Ha ez sikerül és ha ő exzellenziáját meggyőző, akkor — akkor majd találunk

okot és módot, hogy téged másképpen lefőzzenek.

Szegény, szánandó ipar!

A Pulszky-ügy. A bizottság szombaton Berzeviczy Albert államtitkár elnöke alatt délelőtt 10 órakor folytatódatosan tárgyalta az ügyet. A bizottság tagjai valamennyien megjelentek.

Az elnök megnyitván a tárgyalást, mindenképp a tanuallomásokról felvett jegyzőkönyv hitelítesített. Ezután a megjelenésre felkért urakat hallgatták ki. — Első sorban Füssy Tamást, a Szent István-társulat igazgatóját hallgatta meg a bizottság. Füssyre mint forrásra hivatkozott egy hírlapíró. Füssy Tamás kijelenti, hogy a Pulszky-ügyet csak mint szóbeszédet hallotta. Hivatkozott Barna Izidorra, a Budapesti Hírlap dolgozótársára, a ki nála járt és tőle ez ügyben felvilágosításokat kért. Ugy emlékszik, hogy képviselői köréből hallotta a rosszakaratu híreszteléseket. Egyébiránt első ízben Hummer, a Szent-István-társulat titkára, beszélt neki az elterjedt mende-mondákat, a ki viszont képviselőktől hallotta a dolgokat. Kisföldy egyetemi tanárral nem is beszélt ez ügyben.

P. Szahmáry Károly, a kit ezután meghallgattak, azt mondja, hogy ő csak bizalmasan beszélgetett a dolgokról, de nem tud pozitív tényeket. Voltak különféle javaslatok a muzeum őrzésére vonatkozólag, így az, hogy katonai őrszemek rendelkeznek ki állandóan a muzeumhoz stb. — De ezekkel nem akarta mondani azt, hogy a muzeumban rendelkezések vannak.

Somogyi Ede, a Neues Pester Journal dolgozótársa, csak arra nézve tud felvilágosítást adni, a mi lapjában megjelent. Annál a viszonynál fogva, melyben Pulszky Ferenc az említett lappal áll, csak akkor közölte a Pulszkyra vonatkozó híreket, mikor már más lapokban megjelentek és az interpellációk megtörténtek.

Kisföldy egyetemi tanár, ki ezután a bizottság elé jött, kijelenti, hogy ő csak hallott a Pulszky-ügyről, de maga nem terjesztette a híreket.

Ezzel a bizottság befejezte a kihallgatásokat és délután egy órakor a képviselőházból, melynek egyik első emeleti termében a tanácskozás folyt, átmentek a nemzeti muzeumba, hogy helyszíni szemle után meggyőződést szerezzenek maguknak a tárgyalás folyamán felmerült konkrét alak hírek mivoltáról.

A muzeumban Pulszky Ferenc igazgató fogadta a bizottságot és mindjárt felvezette a régiség-tárba, melynek összes hivatalnokai már várták a bizottság tagjainak megjelenését. Vasárnap délelőtt tíz órakor az akadémia palotájában tartá a bizottság tanácskozását, melynek befejeztével nyomban megtekinté magát a képtárt. — Sem a muzeumban sem a képtárban nem fedeztek fel hiányt.

Gróf Keglevich István lemondása. A nemzeti színház és operaház intendánsa, mint a belügyminiszter a képviselőház szombati ülésén bejelentette, benyújtotta lemondását, s a belügyminiszter készen nyilatkozott a lemondás elfogadására. Gróf Keglevich azonban január közepéig, a mely időre a folyó színházi év számadásait lezárhatni vélik, tovább fogja vezetni az ügyeket, s ez idő alatt fognak a színházak további vezetésére szükséges intézkedések is megállapítani. — Ed digelő sem az iránt, ki fog e nevezetűni azonban gróf Keglevich utódja, vagy átmenetileg valamely provisorius igazgatási rendszer fog-e életbe léptettni; sem az iránt, hogy az operaháznál a pénzügyi bizottság által a budgetből törölt összegek bérbeadás, vagy saját kezelés mellett fognak-e megtakarítani: nem történt végleges döntés.

A karánsebesi Doda-pártól jelentik decz. 1-iki kelettel: Ma, december 1-én, a Doda párt újabb tüntetést, éppen 12 órakor délelben a vagyonközégségi épület elbe mintegy kétezer oláh gyülekezett a pártkolompok vezetésé alatt. — E tüntető tömeges felvonulásra már hetek óta készültek, a helyeségek lelkeszei és olvasottabb emberei saját maga Doda által szólítottak fel, hogy a népet gyűjtsek be a gyűlések titkosan s soha sem egy helyen tartatnak, minden heten kétszer. A fentebb említett jelenet egész csendben folyt le, de a felzúgott nép hangulata olyan volt, hogy nem lett volna tanácsos akár a hatóságoknak, akár karhatalomnak — beavatkozni. Mint egy fél órai időzés után a tömeg eloszlott. — A nép annyira fel van izgatva, hogy csak a régi katonai fegyelem tarthatja pórászon. Egy másik jelentés szerint a december 1-jei karánsebesi tüntetésben a karánsebesi kerület egész Doda-pártja részt vett, de a Karánsebesre bevonult tömegnek mintegy fele nem is bír szavazati joggal. Az

egész tüntetés a Doda zsebére ment. A zsebtök még azon felül is kaptak pénzt, hogy az utban eső községekben ittassák az oláhokat.

A francia válság. Grévy üzenete. Az üzenet, melyet a francia törvényhozás két házában felolvastak egész szövegében így szól:

Szenátor urak! Képviselő urak! A míg csak az utamon felhalmozott nehézségekkel találkoztam, minők a saját támadásai, ama férfiak abstincziája, kiket a köztársaság szava oldalam mellé hozott és a minisztérium alakításának fokozódó nehézsége, — küzdöttem és megmaradtam ott, hova köteleseggem bilincselte. De ama pillanatban, midőn a jobban felvilágosított közvéleményben fordulat állott be s ismét visszanyertem a reményt, hogy kormányt alakíthatok, a képv. előház és a szenátus egyszerre olyan rezolúciót fogadott el, mely azon formában, hogy a két ház egy meghatározott óráig elnapolja magát, hogy az igert üzenetet megkapja, egy jelentőségű a köztársaság elnöke ellen oly czéloból gyakorolt erőszakkal, hogy letegye a kormányhatalmat. Kötelességem és jogom lenne ellenállani, de azon körülmények közt, melyek közt vagyunk, a végrehajtó hatalom s a parlament közti összehúzóerő olyan következményekre vezethetne, melyek nekem megállást parancsolnak.

Eszélyesség és hazafiság azt parancsolják nekem, hogy visszavonuljak. Ez eseményért s mindenért, a mi belőle támadhat, a felelősséget azokra kell ruháznom, kik azt magukra hártották. Ennek folytán sajnálom, de nem fájdalom nélkül mondom le az uralomról, a melyre kétszer meghívtam, anélkül, hogy kívántam volna. De tudatában vagyok annak, hogy teljesítettem kötelességemet. Erre Franciaországot hívom hívom hivom fel tanúbizonyosságul. Franciaország meg fogja mondani, hogy kormányzatom kilenc esztendeje neki békét, rendet és szabadságot biztosított hogy a világban tiszteletet szerzett neki, hogy szakadatlanul dolgozott emelkedésén s a fegyverzet: Euróza közepett Franciaországot azon helyzetbe juttatta, hogy képes védeni becsületét és jogát s hogy végül a belügyekben a köztársaságot azon mérséklet utján vezette, melyet az ország akarata valaminnt érdeke eleje szabnak. Franciaország meg fogja mondani, hogy mindezek fejében elmozdítottam az állásból, a melybe az ő bizalma helyezett. A politikai életből visszavonulva, csak egy óhajt táplálom, hogy a köztársaság ne károsodjék azon csapások által, melyek ellenem voltak irányozva s hogy diadalmasan kerüljön ki azon veszélyekből, melyeknek kiteszik. Lemondok a francia köztársaság elnökségéről. Jules Grévy.

Az elnökválasztó kongresszus szombaton délután két órakor nyitott meg Versaillesben. A köztársaságiak pénteken értekezletet tartottak, hogy közös jelöltben állapodjanak meg. A gyűlésen negyfedél száz köztársasági képviselő és szenátor vett részt s ezek többsége az ismételt próbászavazásban Freycinet kijelölése mellett nyilatkozott. Szombaton ismét volt ily gyűlés s ekkor Ferry kaptá a többséget. A pénteki nap szintén igen mozgalmas volt Párisban. De a rendőrség folyton uralmá maradt a helyzetnek.

Sadi Carnot. A versaillesi kongresszus szombaton heves választási harc és kétszeri szavazás után megválasztotta a francia köztársaság elnökét. A szavazás eredménye nem egészen váratlan ugyan, de mégis meglepő. Az a két jelölt, a kinek az egész válság folyamán a legtöbb kilitása volt a diadalra: Ferry és Freycinet, megbukott, s helyettük a francia köztársaság elnöki székebe olyan egyéniségült, a kinek nevével előbb is említették ugyan, de a nélkül, hogy jelöltségének fontosságát tulajdonították volna. A döntő szavazásban mégis ő nyerte meg a többséget. Sadi-Carnot lett Grévy utóda. A kongresszus köztársasági elemeit a választásban kétségkívül az vezette, hogy ismét határozottan köztársasági, de politikailag semleges és a belső pártközdelmekől távol álló államférfi kerüljön az állam élére.

Kormányzata valószínűleg egyszerű folytatás lesz Grévy uralmának. A nemzetközi viszonyok szempontjából sem jelez az új elnök egyénisége radikálisabb fordulatot. Egészen a választás mindenesetre megnyugvást kelthet, mert azt jelenti, hogy a francia kül- és belpolitika az eddigi után fog tovább haladni. De hogy Sadi-Carnot képes lesz-e véget vetni annak a parlamentaris anarchiának, melybe Franciaország egy idő óta hanyatlott az más kérdés. Lényeges javulás e tekintetben az új elnöktől sem igen várható.

Bulgariából egy idő óta nyugtalanító hírek érkeznek. A szobraneyben, noha megszavazta a budgetet, zajos tárgyalások folytak, a mi azonban magában véve még nem

lenne baj. De hir szerint a katonaság egyes elemei nyugtalanokdának s a nép szélesebb rétegeiben szintén egyre fokozódik az elégedetlenség. A német lapok meglepetéseket kezdenek kilitásba helyezni Bulgáriában.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 3-án. A képviselőháznak szombaton igen viharos és jelentős ülése volt.

Tisza miniszterelnök betegsége miatt nem lehetett jelen a ház ülésén s mintha az ő távolléte egyszerűen a kormánytárgy felegyémnek feloszlását okozta volna. A ház viharos és jelentős jeleneteinek oka a következő volt:

A napirendet a bélyeg és illetékről szóló törvényjavaslat tárgyalása képezte. A javaslat Dardai előadó és Wekerle államtitkár védte; ellene Horánszky Nándor és gr. Apponyi Albert s Eötvös Károly szólottak, az utóbbi határozati javaslatot is nyújtván be, mely neki a zárbeszédre alkalmat adott. A többség általánosságban elfogadta a javaslatot.

Eötvös Károly zárbeszédét tartván, többek között a jogtalan illetékszabásokról tett említést és itt reflektált Wekerle államtitkárnak azon megjegyzésére, hogy a feleknek mód adatik, hogy az ily jogtalan illetékszabások ellen orvoslást keressenek.

Eötvös Károly erre azt fejtette ki, hogy a módnak használata sokszor többre kerül, mint a mennyit a jogtalanul kiszabott illeték tesz ki.

Mert a félnek községeből be kell menni a városba s ez pénzbe kerül, ügyvédhez kell fordulnia s ennek is ára van. Megengedi, hogy nem oly nagy ára ugyan, mint a minőt Hegedüs Sándor kap azokért a szolgálatokért, melyeket végez, de annak a szegény embernek mindenesetre nagy ár az is.

Eötvös beszédét itt az elnök felszakította s Eötvös szavait odamagyarázta, hogy minden szolgálatért, melyet valaki végez, nemcsak joga van, de természetes is, hogy fizetést kapjon A ház azonban, különösen a jobboldal, már ekkor forrongani kezdett.

Midőn ezután Wekerle Sándor államtitkár szót kért, hogy a javaslat mellett még néhány körülményt felhozzon, ennek kapcsán reflektált Eötvös megjegyzésére is mondván: Mihelyt meggyőződésem nem fog meggyezni a kormányval, nem fogok szolgálatában maradni.

Teszem ezt pedig nem úgy, mint Eötvös képviselő ur, aki itt elég bátor egy képviselőtársam ellen mintegy az érdekeltég vádját is hangoztatni.

Eötvös Károly: Nem igaz: (Óriás zaj.)

Wekerle Sándor: Bocsnatokat kérek, a parlament nem iskola, hol a szavakat magyarázni lehetne. Ide jól megfontolt szavak kell jönni melyeknek horderejét is megmérhetjük. (Zajos helyeslés jobbfelől.)

Eötvös Károly (az elnökhöz): Micsoda minőségben szól most a képviselő ur?

E párbeszédét óriási zaj követte. A szélső bal hangosan követelte, hogy Wekerle elálljon a szótól s a zajnak csak az elnök ama kijelentése vetett véget, hogy Wekerle Sándor államtitkár — de a mint ő, az elnök, már az ülés elején bejelentette, a miniszter megbízottjaként van ma itt s mint ilyenek joga van szólani.

Wekerle beszéde után Hegedüs S. szót kért s kijelentvén, hogy nem akar másutt elintézni oly dolgot, mely a képviselőház előtt eldőlött, azt a kérdést intézte Eötvös Károlyhoz, hogy mire értette megjegyzését? Azzal akarta-e őt rágalmozni? hogy bármikor és bármit is anyagi jutalomért tett volna? Igen vagy nem?

A kérdés e fölvetés után nagy csönd állott be, melyben Eötvös Károly fölkelvén, első sorban kijelentette, hogy csak Wekerle „miniszteri megbízotti“ megjegyzései miatt szólal fel, mert az olyan kérdésre, a minőt Hegedüs Sándor intézett hozzá, itt a házában nem felelne.

Azt azonban megjegyezi, hogy valahányszor ilyesről szól, a miniszterelnök fizetését, az ügyvéd jól megérdemelt honoráriumát s az igazgatósági tagnak prezenciamarkját egy kategóriába helyezi, ha mind a három megoldozik érte. S csak az a kérdés, hogy ki mit dolgozik meg érte. Erről pedig az a meggyőződése, hogy az országnak akár legelső, akár legutolsó ügyvédje sokkal jobban meg szolgálja azt a nyomorult honoráriumot, mint Hegedüs képviselő a prezenciamarkjait. A rágalom szót azonban visszautasítja Hegedüsre.

A meglehetősen kényes ügy ezzel a házában véget ért, de azt hiszik, hogy azonkívül még folytatása lesz.
Fenyvessy Ferenc hosszabb beszéd

kisérletében, ez interpellációt intézte a belügyminiszterhez:

Tekintve, hogy a nemzeti színház és a m. kir. operaház ügyei miatt az országgyűlés határozata folytán kiküldött és a belügyminiszter ur által egybehívott enquete-ben éppen ugyan, mint a napokban a pénzügyi bizottságban félreismerhetetlenül egyenesen a jelenlegi t. intendáns ur vezetését jelölték meg az említett színházaknál levő bajok és nehézségek főokául:

Kérdem a t. belügyminiszter urat, mik voltak az okok, melyek miatt a jelenlegi vezetés mindekkoráig fentartotta és így helyeselte: — mik azok az okok, melyek miatt azt még ma sem akarja mással felcserélni, vagy ha igen, fog-e intézkedni, hogy a vezetés kellő megválasztása által a létező bajok lehetőleg elenyésztesse?

B. Orczy Béla belügyminiszter: Az interpelláció sarkpontját a jelenlegi intendáns, gr. Keglevich István személye képezvén, kijelenthetem, hogy az intendáns már a nyár folyamán tudatta lemondási szándékát, én azonban azt akkor, tekintettel a készületlen helyzetre, nem fogadtam el. Most azonban az intendáns újabb kifejezte visszavonulási szándékát és én ezen fölmentés megadására kész vagyok (Helyeslés. Eljenzés) A mint a jelen évi zárszámadások előterjesztetnek, a mi a jövő héten várható, az új személy iránt is intézkedni fogok. (Helyeslés.) A miniszter ezután még elősorolta, hogy mily nehézségekbe ütközött eddig az opera ügye; ezután azonban a pénzügyi bizottság határozatához képest redukált és normális budget lesz (Élénk helyeslés.)

F.enyvessy Ferenc megjegyzéssel, hogy az interpelláció előtt tudomás volt a lemondásról s most csak azért interpellált, nehogy az intendáns a lemondást visszavonassa. (Helyeslés, derűltetés.) A miniszter válaszáért örvendtes tudomásul veszi. (Eljenzés.)

Ezzel az ülés véget ért.

Az anyós-gyilkos bűnügye.

— Decz. 5-ikén. —

Uj vizsgálat lett elrendelve azon városunkban nagy izgalmat keltett bűnügyben a felsőbb bíróság által, mely a mult év augusztus 1-én történt.

A bűnügy szomorú hősnője Jenei Sándorné ki cseledjével Szabó (Mária) Amáliával öreg anyószat megfojtással gyilkolta meg s a kiket 12-kén elítelt a kir. törvényszék, s még pedig Jeneynét, 8 évi fegyházra büntetését pedig 1 é. börtönre.

Az új vizsgálat nyomán a második végtárgyalás ma igen csekély érdeklődés mellett lett megtartva.

Elnök: Jelenffy Kornél. Birák L. Gy. el. Imre. Uj helyi Andrást, jegyző: Dr. Dicsőfi Sándor. Vádlok: Szalay József kir. alügyész. Védők: ismét Gyugyó J. és Dr. Nagy Lajos.

Elnök vázolja a tényállást, a végtárgyalás megtartását a kir. alügyész ohajára elrendeli, s az ügy mibenlétét az iratok felolvastatásával elevevetteti föl.

A szomorú bűnügy idegrázó jeleneteit a szuronyok közt ülő vádlottak lesütött szemek hallgattak. Mind a két vádlott igen tisztán öltözve jelent meg s a vizsgálati fogság nyoma nem igen látszik meg arcukon. A mennyiben egy a bűnügy részleteit, mint a helyszíni szemlelet és az orvosi véleményt főbb vonásaiban a márcz 12-iki tárgyalás alkalmával közöltük, ezekre nem térünk vissza ez uttal, valamint

nem ismételtük a megtartott végtárgyalás részleteit sem, melynek jegyzőkönyvét egész terjedelmében felolvastá a jegyző, melynek az a veleje, hogy Jenei Sándorné beismerte, hogy kora reggel úgy megszorította az öreg asszony nyakát, hogy az belehalt s hogy bűntényét palástolja, az ágy tornyára felkötötte a már holt anyóst, miben Szabó (Mária) Amália segédkezett neki.

A kir. tábla 10994/1887. sz. a. végzése szerint feloldta a kir. törvényszék ítéletét s új vizsgálatot rendelt el több irányban.

Nevezetesen arra, hogy milyen a vádlottak elmeállapota s milyen lehetett, s hogy a gyilkosságokhoz két egyén kellett-e, vagy egy újabb s két orvos által eszközözendő vizsgálatot kíván, — továbbá a kir. tud. egyetem orvosi karát megkeresztetni arra, hogy a kötet a meghalt nyakába életében, vagy halála után lett-e beillesztve, s hogy a zsinaggal rántották-e ki és ketten-e az ágyból az öreg asszonyt s hogy Szabó (Mária) Amália, az-e, akit a keresztlevel állít.

Ezeknek egyikére, a 3. pontra Dr. Sárvári Gyula jelentése szerint a vádlottak elmebeli állapotát régebben észlelgetvén, kijelenti, hogy a régi szakvéleményben foglaltak még most is fennállnak.

Felolvastatott a kir. tud. egyetem orvos karának a kir. tábla által kívánt véleménye, mely arra vonatkozott, hogy a kötet mikor lett a megfojtott nyakára illesztve, életében-e, vagy halála után? s hogy a meghaltat a zsinaggal rántották-e ki az ágyból, vagy nem. — Ezen vélemény végredményébe megegyezik a régebbi orvosi véleménynel.

11 óra után 5 percznyi szünet lett adva, ennek letelte után Jenei Sándorné kihallgatása veszi kezdetét.

Az elnök felemlíti, hogy másfél éve, hogy el van zárva, magába térhetett s a legfőbb bíró kegyelmét úgy remélheti, ha őszinte vallomásokot tesz, a mit eddig nem tett, — felszólítja, mondja meg, melyik az igaz vallomás azok közül, a melyeket tett.

Vádlott: A mit utóbb tettem önként.

Ezután több kérdést intéz az I. r. vádlotthoz, melyre az siránkozva felelget, s leginkább az utóbbi vallomás, ismétli elmondva, hogy anyósa ruhátlanul meg az udvart is bejárt, ő hozzá pedig nagyon sokszor bement egy. — Az, hogy felakasztá az ágy gombjára, nem tudja mikor jutott eszébe. A madzag még nem volt nála, mikor az összekocznas történt, ládából vette ki a madzagot, a mely láda anyósa szobájában volt. Hogy ő összekötötte volna a spárga két végét s hurkot csinált volna rá, nem emlékezik. — Előbb a nyakába tette a kötelet az áldozatnak s aztán a gombra akasztá a spárgát. De nem igen emlékezik a részletekre.

Azt, hogy előbb madzagot tettek volna a nyakába s azzal rántották ki az ágyból az élő asszonyt s úgy folytatták meg, mint a hogy ennek lehetőségét a tud. egyetem orvos kara állítja, a vádlott erősen tagadja és sirva mondja, hogy ne lássa soha gyermekét, ha ez így történt, pedig nagyon szeretné látni őket.

Elnök úgy hiszi, hogy ezt a bűntényt ketten végezték elejétől fogva s Szabó Amália mindenben segédkezett neki, mint azt az orvosi vélemény állítja, vádlott kijelenti, hogy csak ketten voltak ő és az áldozat; s a sok

nyom ő nem tudja nem azután keletkezett-e, mikor nézegette az ágyban.

Még az elhalt végrendeleti ügye adott okot egy pár kérdésre, — amennyiben az most nem rég kihirdetett s ő erre azt mondta, hogy addig legyen minden a gyerekeké, míg ő elzárva lesz, de azután igényt tart rá.

Bevezették Szabó (Mári) Amália Elnök kérdésére kijelenti, hogy nincs újabb vallani valója, vallomása közül az utóbbi tett volt az igaz.

Az aug. 4. vallomást nem igaznak vallja.

A mig vádlott társa s az elhalt anyós veszekedtek s mikor az ágyba lett vágva az öreg asszony, a szobában volt, de nem tudja, hogy hol állt.

Mikor látták, hogy halva van az öreg, kérte őt a néje, hogy segítsen neki bevonnai a szobába s ott nem mondá neki, hogy mit csináljanak vele tovább? A testet az ágy lábához tették, s ekkor ment keresni Jeneinét a madzagot, s addig ő tartotta a testet... itt néhány kereszt kérdést tesz az elnök, mire 2. r. vádlott zavarba jön, s másról beszél. — Arra, hogy egyenesen, ulve tegye az ágyba néje utastá; de az iteni körülményekre homályosan emlékezik, mert a félelemtől a szeme fénye is elveszett. A testet akkor ereszté el, mikor a madzag az ágy gombjára volt akasztva. Tagadja, hogy a madzaggal rántották volna ki az öreg asszonyt az ágyból, valamint azt is, hogy ő segédkezett volna az öreg megfojtásában stb.

Származására nézve tett kérdéseknél zokogva válaszol, a mi lényegében a régi — Amáliának keresztelték, de anyja ezt nem szívelte s Marinkát hívták s így maradt a név rajta. E szerint azonossága a bűnügyi iratokhoz csatolt keresztlevel tulajdonosságával ugyanaz.

A bizonyító eljárás beléven fejezve: Szalay J. kir. alügyész fentartja vádját, mit márcz. 11-kén emelt s a mostani új bizonyítás megerősíti a vádat. Az új vizsgálat nyomán kiderült, hogy teljes beszámítható állapotban vannak a vádlottak elme tekintetben. Az orvosi vélemény szerint bár Jeneyné maga is véghez vihette a ténny, de a hulla jelek azt állítják, hogy ott két kéznél több működött s a kir. tud. egyetem orvos tanári kara az aug. 4-iki vallomást teszi bizonyossá, mely szerint ketten közösen végezték el a bűntettet. A régi vádat fentartja s kéri a régi ítéletet meghagyni s Szabó Marira nézve még azt is, hogy tovább is a vizsg. fogságban tartassák, ha bár az ítélet szerint, 1 éve kitelt volna is, mert ő gyilkosság vádjá alatt áll.

Gyugyei József hivatkozik a márcz. 11-iki végtárgyaláson mondott szavaira s az igazság szolgálatát terén hódító humanizmus alapján a vádlottra nézve kedvezőbb vallomásokot kívánja figyelembe venni. A gyilkosság előre való elhatározását is lehetetlenségnek tartja, mert — jött minden az események folytán. — Az ovostan tanárok véleményét tévedésnek is jelezheti, s nem ritkaság, hogy éppen a leginkább képzett egyének tévednek szakvélemény nyilvánításban s ők nem is látják a hullát s nem is nyilatkoznak határozottan.

Dr. Nagy Lajos megvan győződve, hogy az 1886 okt. 29-iki vallomásra alapított ítélet teljes belátással hozatott s nem is lát okot ennek megváltoztatására. Vádlottakat nem szabad azzal gyanusítani, hogy az okt. 29. vallomást a börtönben beszéltek össze egyes

talódott csaknem éjfélig, s hogy valaki álmos lett volna? no annak híre hama sem látszott, sőt nagyon is élénk kedélyt nyert mindenki, s Pista bátyánk strimbujt hős tetteit mesélte, Ödön ur mosolyogott s fűtyölt, György ur csak pislogott, mint a miskolci kocsonyában a béka, s Dezső ur összetett kézzel imádkozott, hogy a mindenható a „setét” vezérelné elő. — Az este felé oda érkezett kis szolgabíró pedig a függő lámpának tartott hatalmas orációt, mivel azt is valami dicsfényben uszó hatalmas egyének vélté.

Valamelyik végre felhozta az indulást, sok idő kellett arra is, míg ez megtörténhetett, de végre is mindennek eijön a vége, s így a mulatságnak is; elbucszunk a szives házi gazdától, miután a házi asszony már megelégedve a bennünk való gyönyörködést, lefeküdt, s elindultunk saját házuakat megkeresni, minthogy pedig én más falusi lakos voltam, a virágos kedveben lévő kompánia egy általában kiseráni akart, s meghatva lévén az éj csendjében hangzó bucsusok énekétől, Ödön ur is rákezdé:

„Mégis hunczut a német!”
És e magasztos eszmékkel telt dal oly közmegelegedést szült, hogy mindnyájan fuvtuk torkunk szakadtából végig Bucsufalva utczáin.

Mily véletlenek a sors szeszélyei.
Épen a „nagy fogadó” elé értünk.
„Halt! — kiált Dezső ur, — egy lépést sem tovább.
Mintha egy gondolat vezérelt volna bennünket, mind a „nagyvendéglő” felé indultunk annyival inkább, mert a „seté” czigány felriadva hangunk báj zengzetétől, egyszer csak nyomunkban rá zendít a kedvencz kortesdalt.

„Hallottál-e olyan csudát?!”
(Folyt. kov.)

apró részletekig — mert hiszen ez nagy vád volna a kir. — ügyészre. — Az aug. 4-iki vallomás nincs beigazolvva semmivel. — A helybeli törv. orvos véleményét többre becsüli, mint a tud. egyetem orvosi karát, mert az véleményét mondott, ezek ennel kevesebbet mondtak. a minék nevet adni nem tud. — Az ily orvostant tudományak el nem ismeri, mert nincsenek határozott elvei, hisz itt is csak a fennfőző zavarokat növelte.

Nagy különbség van abban: embert ölni és gyilkosságot követni el, de nem lehet az, hogy a vádlottak, az egyszerű emberek a súlyosabb vádat emeljék magokra, mint az orvosok véleménye mondja. De az ő védenéze (Szabó Mária) nem tartozik, ő bűnpalástolással volt vádolva, így lett itelve, most is ezt kéri, hogy így ítéltesék el. Ő a bűn pártolásért nem büntethető, mert Jenei Sándornéhoz tartozik.

A kir. ügyész a szívre hivatkozott, szerinte a szívet ítéletet hozni nem lehet. — A szívet otthon kell hagyni. A szívre apellál a kir. ügyész a meghalt érdekében, de ő azt hiszi, hogy a vádlottak kívánhatják ezt, kik jó hírnevüknek, szabadságuknak is öngyilkosai lettek s kéri védenézet azonnal szabad lábára állítani.

Jenei Sándorné esküszik mindenre, hogy soha sem bántotta azt az asszonyt. Szabó Marinkát nincs mondani valója.

Szalay József kijelenti, hogy akár mint is, az okt. 29-iki vallomás megtételeét összebeszélés eredményezi, mert hiszen a fogság intézmény emberi s így hibás lehet. Az orvosi tanárok véleményeit védi Dr. Nagy Lajos ellen, — s illetékesnek tartja ezt ítélni.

Dr. Nagy L. még egyszer reflektál az egyetemi orvos tanári kar véleményének értékére s megemlíti, hogy védenéze nem lehet bezonyítani, hogy „vagon szerzés” ígérete mellett zégdött bűn pártolól.

Elnök még egyszer kéri a vádlottakat hogy van-e valami mondani valójuk? Nem lévén, elnök az ítélet kihirdetését d. u. 12. 4-re tűzi ki.

D. u. 4 órakor Jelenffy K. elnök a bírósággal megjelentén kihirdette, hogy a kir. törvényszék Jenei Sándornét 8 évi fegyházra (1 év ki van töltve a vizsg. fogsággal.) Szabó (Mária) Amália 1 évi börtönre ítéltettek, — ez utóbbi ki van töltve a vizsgálati fogsággal és azonnal szabadlábra lett helyezve.

HELYI HÍREK.

* Színház. Prielle Kornélia vendégzerepel — talán elég annyit mondani, hogy magunkat, ha egy est néhány rövid órájára is — fővárosiaknak érezzük. A nagy művésznő szombaton Fourchambaultné játszott, — kedden „Vilmers marquison”-ben mutatja be remek alakításainak egyikét Fourchambaultné (Augier hatóság védelme ez a dráma a megcsalt nők és törvénytelen gyermekek mellett) nem kevésbé remeke a nagy művésznőnek. Az a baj, az a fiúosság, mely a művésznő egész lényét áthatja, azok az egyszerű eszközök, a melyekkel Prielle Kornélia mégis mély hatásokat ér el és mindennek felett a könnyed társalgási hangnak az az utólrhetlen példánya, a melyet ő állít elénk, mindezt bámulhatuk játékában tegnapelőtt is. És az a jellemzés! A felület divathölgy szeszélyeskedése, kómiikus félformadései a gyöngé férjfel szemben, játékanak oly mozzanatai, mint kedveskedései, mikor a férjvet ráveszi az ifju Rastiboulois-val való házastág tervére, vagy egyetlen egy felkiáltása („Ilyen férj kellett volna nekem!”) azután a gondos anya és jó háziasszony szerepébe való átmenet ellentéte — ezeket csak látni és hallani kell, leírni nem lehet. A telt nézőtér nem is volt halálatlan a nyert művészi élvezetért, mert szünni nem akaró tapsban és kihívásokban fejezte ki köszönetét. Szintársulatunk tagjai közül László állott legközelebb a vendéghez, az öreg Bernardné nemes alakjával, mellette Medgyaszai Evelin (leszámitva itt-ott felesleges pathosát) mint Letellier M. és Ellinger I. (Blanche), a ki néhányszor igen kedves volt. Zilahy Gyula (Leon) jó volt a kevésbé pathetikus jelenetekben, Halmái eltalálta az öreg Rastiboulois „Schmutzig gögjét.” Mándoki nem tett meg mindent, mint Bernard s Zilahyval hatás nélkül játszották a híres „Tördül le”-jelenetet is; az álpathoszával, ez bensőség nélkül játszott. — Védresséppen olyan Moulinet. mint Fourchambault; két nap alatt — ugyanegy. Bernardot, vagy Rastibouloist, szeretnők töle látni. — Általában a mi színházunknál kezd a szereposztás ujra étlap szerint menni. Mária s szinlap is szerepet oszt. Bernardnak Molnár ígérte Mándoki helyett. Hát még a Csikósban!

A Hadai Sándor vasárnapi játékának benyomása alatt írjuk e sorokat. A „Csikós” ban játszott Bandit. Rózsika volt Halmainé, ki a népdalokat tegnap is úgy énekelte, mint a hogy a pacsirta csattog a szép zöld berekben. A gyönyörű furulaszerű énekek vegyült aztán bele a Hadai baritonja, mely tegnap éppen egész érczével árasztotta el a szíveket s a szép ének hatását emelte az énekesnek nemes, érzései és kifejező játéka. Milyen festői egy csikós volt ez már alának is! A „Magasan repül a daru”, „Elszegődtem”, „Begyűrőma s üvegem tejet” és kivált a „Repülj fecském” ösméretes dallamai, melyeknek hej! kevés párjuk akad a mesterkélit újabb nóták között, mintegy ujja születtek a Hadai ajkain. A pub-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Repülj...

Repülj, repülj én ifju lelkem,
Repülj el boldogabb világba...
Mit időznél e pusztá telken,
Melyen a munka, tétt hiába?
Repülj, repülj én ifju lelkem!

Ha szállsz bős harcok mezejére,
Ne lásd a vért, ne halld az átkot,
Ne halld a kérdést, mely az égre
Izonyú átkokat kiáltott!
Repülj, repülj én ifju lelkem!

Ha szállsz a templomok felett el,
Ne lásd, hogy földnek száll a tömjén!
Hogy hazug a dal is, feledél el,
S mint jó imádság, égbe — törvén,
Repülj, repülj én ifju lelkem!

Az elnyomottak és szegénynek
Ints búcsút, hisz barátja voltál!
De szived nem segíthet meg?
S mit ér, ha sorsukról daloltál?
Repülj, repülj én ifju lelkem!

Légy könnyű, mint egy gyermek álom,
Légy fényesebb a csillagoknál,
Légy tiszta, mint harmat virága...
S hová sok ábránd ragadott már,
Repülj oda, én ifju lelkem!

S utadba semmi el nem érhet,
Nem gyűlölet, nem földi gondok,
Csak az ima, mit halkán érted
Egy tiszta szív áhitva mondott!
Repülj, repülj én ifju lelkem!

Gáspár Imre.

REJTELMEK.

— Regény. —

Írta: SZALATHNAY LÁSZLÓ. 4.

A bucsufalvi urak.

— De mennyi! Kérjük is hát a jó tanácsot.

— Még is adom, először is a mi pár-bérral tartoznak, adják meg, a szántásra, a mi nekünk kell, adják ki, meglássák, milyen jó lesz, ha nem tartoznak.

— Bölcsen beszél a páter vikárius, de hát nehéz állapot ez nekünk.

— Csak rám hallgassanak, tegyék, a mit mondok, majd adok én azoknak az uraknak, csak kendtek mellettem legyenek.

— Ott leszünk páter vikárius.
Ebből látszik mégis, ki volt Bucsufalván a legokosabb ember; hiába, mint a vikárius mondja, a néppel tudni kell bánni.

Háttra volnának még Bucsufalva szép hölgyei, de most őket elkerülöm, mert hiába, a rózsának tövise s a nőnek nyelvcséke mellett éles körme is szokott lenni.

Meleg augusztusi nap volt, özönlött a nép a bucsufalvi nagy bucsura, én is elvetődtem, nem ugyan az áhitatosság kötelmeit leróni, mint inkább az ájtatos híveket bámulni Bucsufalvi Dezső ur, már keresve azt, hogy vendége akadjon, ebedre hitt, mit vissza-utasitanom nem lehetett, de más klömben is barátságba lévén vele, szivesen fogadtam.

Ebed alatt egyedül én voltam a vendég, de már ekkor is oly sürün emelgettük a boros poharat, hogy ebed után egy kissé lehevredtünk pihegni, miután Dezső ur delutánra új erőket is várt.

Delután csakugyan összejött a kompánia, Pista bátyánk vezetése alatt, s lett folytatása a boritalnak s megkezdődött a ferbli, ment ez hűségesen vacsoráig, s ezt elfogyasztva, foly-

likum sz...
mert m...
A mi l...
népszin...
hivta me...
eressze...
Hadait...
meg Had...
a jutalo...
Klári" b...
a gyöng...
azt, hog...
Jöj...
sziumf...
neki az...
replés el...
m e g v...
ség, min...
gyarorsz...
bűnfeny...
kező vég...
én: Jene...
ság miatt...
ellen, or...
rolj és t...
Miklós...
ri József...
3-ig sz...
törvény...
fiu, 2 le...
Egybeke...
törvénye...
együtt 4...
Egybeke...
32, mely...
val (21)...
R...
galomba...
ügy oszt...
kap fog...
pedig R...
lalta el...
eskl...
A...
Megjelen...
társulat...
ma, a k...
olgiai ké...
folyamán...
gem" (ve...
per" —...
Pokol...
Tóth Józ...
szerkeszt...
(8 szán)...
1 frt 70...
ri Gábor...
A...
december...
zött kérd...
tiszteltne...
Dulházy...
zsef 3. th...
kül kitz...
teologia...
zsolár. J...
köréből...
lárdulása...
tematica...
Kálin ur...
solnítása...
Practica...
egyházi...
és ujra...
sék gyako...
lett. Jutal...
egyh. bes...
Az ekzer...
déli 12 ó...
A...
szombator...
mely min...
tisztí ka...
után, az...
A...
háznak...
régén na...
sajnálat...
elzalogos...
üzletben...
tulajdon...
lehettek...
dicsőséges...
Az ekzer...
perez, n...
nagyvárad...
lett meg...
a művés...
ekzer is...
zonyára...
nem várt...
V...
Erős hull...
megyében...
képviselő...
b-ujváros...
megállap...
riut a kép...
6-án. Tég...
Ujváros...
én választ...
isza pedig...
alakítási...
tetni. Vám...
pincsen k...

likum szereti: Hadait, pedig nem érdemi meg, mert most is ugyan rosszban tőri a fejét. A mi Loecsa reknakat csalogatja a népszínház, Hadait pedig Bölönyi intendáns hivta meg vendégszereplésre Kolozsvarra. El ne eresse az igazgatóság sem Loecsa reknakat, se Hadait, azt megmondjuk! A közönség marassza meg Hadait. E héten csütörtökön, decz. 8-án van a jutalomjátéka, a mely alkalommal „Felhő Klári”-ban (újabb népszínházadalmunknak ez a gyöngye) lép fel s éneki, mint Fátoly Ferkó azt, hogy:

Azért csillag, hogy ragyogjon...

Jöjünk el szép számmal a derek népszínműnékes jutalomjátékára. Mutassuk meg neki az előt a kolozsvári vendégszereplés előtt, hogy „a kit itt szeretnek, meg van a szerető” és olyan közönség, mint a debreczeni — nincsen széles Magyarországon!

* Törvényszéki hírek. A debreczeni kir. bünyefitő törvényszéknek legközelebb a következő végbírálatok vannak kitűzve Decz. 5-én: Jeney Sándorné és társa ellen, gyilkosság miatt. Decz. 7-én: Percze Péter és neje ellen, orgazdaság miatt. Decz. 9-én: Antal Károly és társai ellen, orgazdaság miatt. Oláh Miklós és társai ellen, lopás miatt. Szathmári József és társai ellen, lopás miatt.

* Nepesedés. Nov. hó 27-től decz. hó 3-ig született városunkban: I. Református, törvényes 12 fiu, 12 leány, — törvénytelen 1 fiu, 2 leány, együtt 27; halvaszületett 1 fiu. Egybekelt 30 pár. II. Evangélikus: törvénytelen 1 leány. III. Róm. kath.: törvényes 1 fiu, 2 leány, törvénytelen 1 fiu, együtt 4. Halvaszületett 1 fiu. IV. Zsidó: 0. Egybekelt 1 pár. Elveszültek összes száma 32, melyet ha egybevetünk az elhaltak számával (21), a szaporodás 11.

* Rendőri hírek. A Konthy József nyug. galomba helyezésével üresedésbe jött katonai ügy osztály vezetői állomásra Harangi B. kap fogalmazó lett kinevezve, — az ő helyét pedig Roncsik Lajos levéltári segéd foglalta el. — Mindketten ma tettek le az esküt.

* Az ifjúság munkálkodása. Megjelent a debreczeni hittanszaki önképzőtársulat „Közöny”-ének 1. és 2. kötetének, a következő érdekes tartalommal: „A theologia képzés menete főiskolánkban, e század folyamán” — Csiky Lajostól. „Az én örökségem” (vers) Szabolcska Mihálytól. „A Tolnai per” — Bátor Gáboról. „Pál a parusiáról” — Pokoly Józseftől. „Könyvismertetés” — Tóth Józseftől. Vegyes közlemények a jelesen szerkesztett ifjúsági lap előfizetési ára egyévre (8 szám) helyben 1 frt 50 kr. vidékre pedig 1 frt 70 kr. Szerkesztők Nagy Gyula és Bátor Gábor hittanhangolók.

* A hittanszaki önképző társulat deczember hó 14-én vitagülést tart. A kitűzött kérdés ez: „Czél szerű-e a gyermek-istentiszteletnek behozatala nálunk?” Vitzsák: Dulházy István 4. th. (igenleges). Pokoly József 3. th. (nemleges oldalról). Pályakérdéseket kitűztek a következők: I. Exegetica theologia köréből: Magyarátassék az 51 ik zsoltár. Jutalma 12 frt. II. Historica theologia köréből: az unitarismus előállása és megszilárdulása hazánkban. Jutalma 12 frt. III. Systematica theologia köréből: Luther, Zwingli és Kálvin urvacsoóri tanának kifejtése, összehasonlítása és megírálása. Jutalma 14 frt. IV. Practica theologia köréből: 1. Irassék husviti egyházi beszéd. Jel. 1, 18 („meghaltam vala és újra élek”) alapján Jutalma 5 frt. 2. Irassék gyakorlati magyarázat Márk 9. 2-9. felett. Jutalma 4 frt. 3. Irassék egy Nagypénteki egyh beszéd előtt mondandó imádság. Jutalma 3 frt. Beadási határidő 1888 május hó 1. — déli 12 óra.

* A vármegyéről. A vármegyén szombaton tartott meg a számonkérő szék, mely mindent a legnagyobb rendben talált. A tisztú kart a számonkérő szék megtartása után, az alispán ur ebédre hivta meg.

* A dícsőségromjaiból. Színházunk és a debreczeni közönség egyik nem régen nagyon ünnepeit énekesnőjének az elég sajnálatos végű Ny—y J—ának régebbi időben elzalogosított ékszerai lettek egy helybeli bank üzletben elárverezve a mult napokban, melyek tulajdonosnőjüknél bizonyára, igen kedvesek lehetnek, mert valószínűleg egy-egy édes, vagy dícsőséges emlék vala mindemikhez csatolva. Az ékszerok közül egy szép és értékes kar percz, melyet az egykori kedvelt művész nagyváradi tisztelőtől kapott, 40 frt értékben lett megvásárolva egy úri társaság által s az a művész számára el lett küldve s így az ékszer ismét visszakerül ahhoz, a kiből bizonyára sok édesen fájó emlék ebred fel s nem várt viszontlátásra.

* Választások a megyében. Erős hullámokat kezdenek verni már Hajdu-megyében az e hónapban megejtendő községi képviselő és előjáró választási mozgalmak. A b-újvárosi járás legtöbb községére nézve már megállapították a választási sorrend. — E szerint a képviselő testületek Sámsonban, decz. 6-án, Teglóson 12-én, M.-Pércsen 9-dikén, B-Újvároson 16-án, Csegén 19-én, Egyeken 22-én választatnak újra; az előjárók megválasztása pedig mindentű a képviselő testület meg alakítási határ idejét követő napon fog megejtetni. Vámos-Pércsre és Józásra nézve még nincsen kitűzve a határnap.

* A deb. felolvasókör f. hó 7-én tartandó estélyén Dr. Balkányi Miklós ur olvassa fel értekezését a „volapükriól.” Jegyek a Göll N. ur gyógytárában kaphatók. Dr. Kenézy.

* Kanyaró-járvány. A városunkban uralkodó vörheny-járvány mellett — mely gyors apadásban van — az eddig szörványosan észlelt kanyaró nov. 20-tól 27-ig terjedő idő alatt tömegesen lépett fel, úgy, hogy a kór járványos jellegét öltött. Ugyanis a mondott időszak alatt 31 megbetegedés és egy halál eset fordult elő kanyaróban. A megbetegedések csakis a kiskorúak közt észlelteknek, s igen szelid alakban lépnek fel és kedvező lefolyásban végződnek Valószínű, hogy e ragály a szomszéd Vámos-Pércs községből hurcoltatott be, hol a kanyaró már okt. hóban járványosan uralkodott. A vörheny-járvány gyors apadásban van. — nov. hó 20-tól 27-ig terjedő időszakban 5 megbetegedési és 3 halál-eset fordult elő vörhenyben, — mely utóbbiak a régebbi megbetegedésekből származnak.

* Bál (táncvigalmi) meghívók. Tánczrendek belépti jegyek a legdrágább kiállítás és jutányos árak mellett készítettnek Kutasai Imre könyv- és könyvnyomtatás, Debreczenben, főpíacz, Sz. Nagy Károly ház. Vidéki megrendelések a lehető legrövidebb idő alatt eszököltenek.

* Eljegyzés. Vitárius Sándor polgártársunk fia: Sándor f. hó 4-én váltott jegyet Tóth János polgártársunk kedves leányával: Juliskával. — A jegyváltást barátságos lakoma követte, melyen a legdrágább kedély hangulat uralkodott. Áldás és boldogság kísérje az ifjú pár frigyét.

* A debreczeni vadász társulat választmányi tagjai felkértek, hogy kedden azaz f. hó 6-án d. u. 6 órakor a városháza nagytanácsstermében tartandó értekezletre megjelenni sziveskedjenek. — Az elnökség.

* Az ügyvédi kamarából. A debreczeni ügyvédi kamara választmányja közhírré teszi, hogy Udvarhelyi Károly debreczeni ügyvéd az ügyvédek névjegykönyvéből elhalálozás folytán kitöröltetett s iródjára részére gondnokul Kovács József debreczeni ügyvéd neveztetett ki. — Kelt Debreczenben, az ügyvédi kamara választmányának 1887. decz. 2-án tartott üléséből.

* Vörösmarty-ünnepély. A debreczei ker. akadémia önképzőkör f. hó 3-án ünnepelte halhatatlan költőnk Vörösmarty Mihály emlékét, mely alkalommal elnök: Dr. Szántó Sámuel tanár meghatóan és élénk színekben adta ünnepeit költőnk életrajzát és működésének rövid vázlatát. A változatos tárgysorozatból különösen kivált Brett Gyulának „Vörösmarty Mihályról” írt dolgozata. Anyival inkább fontos ezen ünnepe, mivel az alkalommal az önképzőkör saját pénztárából 5 frtot szavazott meg a nagyváradi jogakadémia által megindított felhívásra, s azokivál a gyűjtést ezen hazafias czélra saját kebelében is megindította.

* Francillon-ról még mindég beszélnek városunkban, daczára annak, hogy rég óta nem adtak. Egy érdekes eset, mely a darab második előadásán történt, csak most jutott tudomásunkra.

Igy szól: Egy csinos fiatal asszonyka kis könyöklökkel figyelmezteti a mellette ülő férjét:

— Halld? Ha te ilyen volnál... vagy leszel, vagy... igenis, abban az órában, a mikor önnék szeretője lesz.

— Halgass, meghallják! — sugja neki vissza a férj.

— Nem bánom hadd hallják!

— Te ugy beszélsz, mint Francillon!

— Igenis, éppen mint Francillon, abban az órában nekem is lesz kedvesem!

— De, kérélek, halkabban — mondja a férj.

— Ah? És ugyan miért? Igen is nagyon jó, hogy maga látja, hogy mit csinál Francillon!

De édesem, a nő nem férfi. A ti hivatalostok az anyaság!

— A tietek meg apaság.

— Éppen az a nagy különbség, hogy mi — nem szoptatunk.

* A kereskedő dalárd a csütörtöki dalestelye előre láthatólag jól fog sikerülni; sok szép kis lány készül abban részt venni; a fiatal kereskedők mind jó tánczosok és így bizonyos, hogy a műsört kedélyes táncz fogja követni.

* Kenyeret! Mi más, mint kenyér után sóvárgott az a körül-belől felezerrel i. többre menő munkásosztályhoz tartozó tömeg mely szombaton még hajnalban körülvette a dohánnyáru kapuját, hogy ott az esetleges munkás fogadásnál kenyérkeresethez jusson. — A tömeg egész 7-8 óráig szaporodott s ekkor a gyárból azon kijelentés tetetett, hogy e napon senki sem vétetik fel csak e hét szombatján lesz munkás fogadás, — ha t. i. lesz. A nagy tömeg csüggedten omlott szét, komoran tekintettek a gyár büszkén emelkedő szép falaira, melyen belül anyai reménytől haját valószínű — Valóban az igazgatóság igen jól tené, ha egy körülményesen tájékozott hirdeményt tenne nyilvánossá arra nézve, hogy hány és minő munkás, mikor nyerhet ott alkalmazást s minő feltételek mellett és mi uton juthatni oda be, mert mint szombaton is látszott nem csak Debreczenből, de a vidékről is sokan jöttek kenyérrel keresni oda.

* Próbabál. Az Alföldi Károly jeles tánczmester által tegnap rendezett próbából igen jól sikerült. A táncz-próbában feltűnt

keltett Berger Róza magán-táncza, valamint Kovács Laura és Poppler Róza lengyel-szólója. A tánczmulatság — a Magyar-testvérek zenéje mellett — hajnali 3 óráig tartott. A négyeseket 45-50 pár tánczolta. Jelen voltak: asszonyok Peleskey Józsefné, Szél Jánosné, Mannóné, Ábrahám Lászlóné, Biró Antalné, (Derecske), Buzásné, Géressy Kálmánné, Szedlák Józsefné, Kovács Istvánné, Czeglédi Gy. né, Bánky Istvánné, Ötvös, Poppler Józsefné, Nagy Károlyné, Roth, Zivuskáné, Horváth Józsefné. Leányok: Peleskey Róza és Emma, Czeglédi Mariska, Kovács Laura és Irma, Mácsay Ida, Biró Gizella (Derecske), Mannó nővérek, Ábrahám Róza, Szunyogh Ilona, Czizrok Elvira, Poppler Róza, Kiss Mariska stb.

* A deb. vadász társulat tiz tagja által a Savósguton f. hó 8-án azaz csütörtökön hajtóvadászlat tartatik, melyre is a társulat összes tagjai ezenel meghívotnak. Találkozási hely a savósguti csárda. Vadászlat kezdete 1/9 órakor. Az elnökség.

* Kegyes adomány. — Özvegy Csorba Lajosné, szül. Sárváry Paula urnó ó nagysága, a czegléd-utcai ref. új templomban már teljesen elkészült urasztalához egy nagyobb-szerű értékes, igen d. szes ezüst tárgyot volt szives ajándékozni, mely tányérból az urvacsora kiosztása alkalmával, a kenyér elaprózott darabjai lesznek a hívőknek kiszolgálástadók. E kegyes adományért, addig is, míg ez irányban a nagyt. és tek. presbyteri közgyűlés hivatalos uton halás elismerését kijelentndi, fogadják a nemes szívű urnó a nyilvánosság terén ezenel közzétett meleg köszönetem kifejezését. Debreczen, 1887 decz. 4-én Szűcs István egyházi főgondnok.

* Résztvételnyilatkozat. Azon általános résztvételt, mely felelhetetlen férjem végítessége alkalmával ömerőseink a boldogultnak kártársai, valamint a t. közönség részéről nyilvanított és a mely mély fájdalomunkban nagy vigasztalásunkra szolgált. — fogadják a legnagyobb köszönetünket. Özv. Udvarhelyi Károlyné és gyermekei.

* Elvesztett a mult héten egy Hector nevű newfoundlandi kutya. A megtaláló, vagy utbaigazító 5 frt jutalmat kap a II-ik rendőr kapitányságnál.

* Magyar iparczik aránylag rövid idő alatt még nem hódította el a tért oly gyorsan a külföldi hasonmái termékek elől, mint az általános elterjedésnek elvárható. Lenckkávét. Örmömel konstataljuk ezt, mert pótkávét eddig — tudvalevőleg — évenként két millió frttal áldoztunk a külföldnek. Végre akadt egy magyar gyáros, ki képes a külföldiekkel versenyezni, mert megfélelő tökével rendelkezik s mert gyártmánya jobb, mint a külföldieké Lenck S. soproni pótkávégárában, mint lapunknak onnét írják, éjjel-nappal dolgoznak, hogy a megrendeléseknek eleget tehesse.

* Megbízható gyógyszerelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik é vágyhiányban, felfúvódásban, gyomorgörgöcsökben és rendetlen székelésben szenvednek a „Moll féle seidlitz, por” használata által rövid idő mulva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 1 frt. Széküldés naponta utánvétellet Moll A. gyógyszerész és cs. k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ó gyári jelvényével és aláírásával. 5.

A „Korona” Gazdászok. (Tárca melyet muszáj elolvasni)

Barcsak minden este, Szombat este lenne! Megérdemelű az a hat gazdász hogy... szóval csokolni való fiuk.**) (Uraim saját füleimmel hallottam az este egy bájos földi angyal eperajkairól és szavakat. — Elfogott az irigység!)

Nem csoda, mert igen kellemes estéték szereznek nekünk, válszalogok koronát ér fel. (Buza kalászból.)

Ritka dolog, hogy az ember őszinte legyen mások iránt, de szászorta ritkább dolog, az, hogy egy tárca író őszinte legyen maga iránt. Ha fűgét mutattak neki, arról hallgat. Ha pech esett meg rajta, arról is hallgat. Ha a „czehh”-et nem tudja kifizetni arról hallgat. — Egyetlen „c z e h h” miatt mégis szeretném a csódot s arról nem hallgatnék, mert ez büszkeségem volna, ez valami optikai, ez valami tünderi...

De kérem... Jó tehát folytatom. Mint mindég, a mikor nagy munkára indulok, legelőször is kipuhatom, hogy rendben van-e az egészségem, a szívem, meg a zsebem. Mint mindég, most is „alles ist in der Ordnung” találtam.

A m. t. szerkesztő ur kérésének engedve, örült galába vágtam magamat! — Hiszen ugy is látni és ismerni óhajtottam ott valakit... Belepek a „Korona” termébe; a négyes javában folyt, megszámlálhatlan párok, leirhatatlan bájjal lettek azt.

— Soha ennyi szép leányt egy csokorban nem láttam; a fejem szédülni kezdett. A labam nemtánczolt, mert érzém egy kedvségemet, de hogy a szívem galopban járt, arról biztos vagyok.

Egy pillanatil azt hittem, hogy az ég minden angyala leszállott a „Korona” gyémántjait helyettesíteni s magával mindegyik két csillagot hozott! Ugy érzém, mintha azoknak minden égető sugara szivemet perzselné.

* Szóval szóra közöltek, ugy, a mint megiratott — mert „Zsili”-ur azt mondta, hogy csak így lesz nagyon szép.

* Fráter Ákos, Rátónyi Bandi, Fekete Jenő, Lehoczky Béla, Farkas Gábor, Gerébi Gyula. Z. Gy.

Posziturába is vágtam magam, de rögtön; nyakkendőttem meg egyengettm „a lá collégista”; a galléromat meghuzintottam, „a lá nóviczerónkénytes”; a klalkomat balkézre csaptam „a lá jurista”; az ajkamra a non-chalante mosolyát öltöttem „a lá pénzes zsidó fiu” és végül a szememet olympiailag forgattam „a lá Mándoki Béla”. Ilyen elite-gárdától ellesett, nuanceok után persze láttam mindent, tudok mindent és elhatároztam, hogy minden bálban ott leszek.

Mig így elmélkedem magamban a négyesnek vége lett... Egy akkord... s az a pajkos Magyar-gyerek oly ügyesen átment a csárdásra. Ez volt aztán a „gazdász csárdás”. — Még a hold is megállt erre a látványra; kibontakozott sűrű és ködös lepleből s a hol csak rést találtak azok az ezüst sugarak, a tánczosokat irigylve kaczerkoddak a szép leányokkal, kik oly bábjáson, oly elragadó negéddel jártak — még a tizedik újrászánál is — a csárdást.

— Olyanok voltak ók, mint valami tündérek és egy ismeretlen ábránd világból. — Nem hiszik? tessék elolvasni, névszerint nevezem.

Klászonyok: Fráter Gizella, Bernáth Szeréna, Bay Szeréna, Gerzon Kata, Neudert Eliz, Valtér Irén, Vedródi Ottil, Czeck Carlotta és Cornelia, Markus Ilonka, Smied Miczi, Smied Ilonka, Gaszner Ida, Hoffmann Margit, Farkas Ilonka, Beke Rózsa, Nyiri Vilma, Orosz Ida, Kálmánchelyi Irén, Otrokocsi Vég nővérek, Szatmári nővérek, Csáki Mariska, Csáki Margit, Orbán Matild, Jablonczai Ilonka, Gróf nővérek, Zalai Póla, Matkovics Anna, Kubai Józsa, gróf Kulmann Sariott, Kiss nővérek, Kovács Teréz, Szabó Emma, Steinacker Viola, Govrick Mariska, Govrick Izabella, Pécsy Ida, Uranovits Margit, Harsányi Gizella, Vesspy Mariska, Szabó Anna, Nagy Vilma, Vertessy Agnes, Borsányi Etelka, Láng Gizella, Orbán Jolán, Tóth Aranka, Roós Gizella, Tóth Erzsike, Magdits nővérek, Szikszai Margit, Harsányi Irén.

Asszonyosságok. Özv. Fráter Ignáczné, Bernáth Istvánné, Bay Istvánné, Neudert órnagné, Gerzon Odónné, Valtér Lajosné, Vedródi Viktorné, Bobori alezredésné, Smiedné, Matkovitsné, Pécsyné, Orbánné, Zalainé, Govrickné, Kubainé, Jablonczainé, Oroszné, Gasznerné, Malinovszkiné, Szűcsné.

Csákiné, Czecné, Otrokocsiné, Czajlikné, Szabó Sámuelné, Farkas Albertné, Sepsiné, Bekésiné, Tóthné, Steinackerné, Kovácsné, Leudertné, Szabó Józsefné, Borsányiné, Hoffmanné, Gréffné.

Mielőtt ott hagytam volna e tündér világot, — bevártam a második négyest.

Nos, ez a névsor már érdekes lesz mindenkire. Ugy az ifju leány, mint az ifju életben legfontosabb a második négyes. — Mert akik e négyest szeretik együtt tánczolni, azokra a mama különös figyelmet fordít.

A gazdász bálban én is megpróbálók négyest tánczolni (a számát nem árurom el) és megfigyelem egy bizonyos kedves, gondos és figyelmes mama arcát.

Zilahy Gyula.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ. Holnap, kedden, 1887 deczember 6-án, Prielle Cornelia urnó, a nemzeti színház művésznője utolsó fellépésével:

VILLEMER MARQUIS. Francia színműt. Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasai Imre

Dr. Brukner Ernő orvos, sebész-, szemész- és szül. sztudor, börgyógyász, sebészműt. (opérateur)

volt műtősegéd — Kovács tauár mellett — a budapesti kir. egyetem sebészeti kórodáján s Budapest-főváros új kórházának volt másodorvos.

Rendel: d. e. 8-9 óráig d. u. 2-4 Lakik: Batthyány-utca 2560. szám alatt. (Süber-ház.)

Hirdetmény.

Hajdu Bözörmény város tulajdonát tevő kir. kisebb haszonveteli joghoz tartozó nagyvándéglőben teljesítendő vándéglői s italmérsi jog három egymásután következő évre, vagyis 1888 év január 1-től 1890 deczember 31-ig terjedhető időre haszonbérlok által haszonbérbe adatik, haszonbérletni kívánók zárt ajánlataikat a társulat elnöknek adják be.

H.-bözörmény, 1887. Deczember 3. a társulat nevében Pápay Károly. elnök.

